

Anakhan Champa

Số 17 – Ngày 28-5-2010

BẢN TIN CHAMPA

Thực hiện bởi Harak Champaka, Chủ biên : Abd. Karim

Trong số này :

- Abd. Karim : Paoh Catuai (trg 01)
- BBT : Trả lời cho thái độ trịch thượng của Phú Trạm (trg 02)

Paoh Catuai

ခေတ်မှ အခွင့်

« Jalan halei Cam kieng nao?
 Biak saong klao, Cam oh ca-mbah,,
 Anak Cam éng drei ginreh,
 Adei jang jak, sa-ai jang amal,,»

« စာလေ့မှာ နေလို့ မှာ ကို ခေတ်,
 ဟောက ခေတ် ရက် မှာ မှာ အခွင့်,
 မှာမှာ မှာ မှာ (မှီ ကို) မှာ,
 မှာမှီ မှာ စာက, မှာခွင့် မှာ မှာမှာ,, »

Tạm dịch :

«Người Chăm biết về đâu?,
 Thật với đũa Chăm chẳng rõ,,
 Chăm nào cũng tài cán,
 Em khôn lanh, anh cũng “cao tay”»

ကို အခွင့် “အခွင့် ကေ ခေ”

Abd Karim
 (Bhum Ram)

Abd Karim
 (Bhum Ram)

Đoạn trên đây là được trích từ “Catuai Kal Ni”
 của Abd. Karim

Trả lời cho thái độ trịch thượng của Phú Trạ

BBT Anakhan Champa

Trong bài viết đăng trong Harak Champaka 42 ra mắt 19-5-2010, Ban Biên Tập đưa ra kết luận rằng xã hội Chăm hôm nay không lâm vào trạng thái chia rẽ mang tính cách cộng đồng trong nghĩa rộng của nó, mà chỉ phát xuất từ sự phản kháng của nhóm trí thức Chăm tiến bộ chống lại những hành động sai lầm của 6 nhân vật Chăm đã làm tàn phá đi cả di sản ngôn ngữ chữ viết, hệ thống cổ truyền và ý thức hệ đoàn kết của dân tộc Chăm và nhất là làm tổn thương đến danh dự và thanh danh vua chúa Champa.

Trong nhóm trí thức này, Phú Trạ với bút danh là Inrasara được xem như là nhân vật có thái độ vô trách nhiệm nhất đối với di sản lịch sử Champa. Đây là 4 sai lầm của Phú Trạ mà Harak Champaka đã nêu ra:

a). Phú Trạ tự tiện gán cho dân tộc Chăm có 10 khuyết tật một cách khá hồ đồ: “ *tinh thần cục bộ, tính khí tiêu cực, thiếu khoa học, lánh đời, trốn xã hội, sĩ hạo, không biết giúp nhau làm ăn, nhát gan, không trung dung, có tính đổ thừa, không bền chí*” (xem tác phẩm: Inrasara, Văn hóa xã hội).

Tại quốc gia có chủ quyền, chỉ cần ám chỉ cho dân tộc nào đó có một khuyết tật là đủ gây ra xung đột lớn. Hôm nay, Phú Trạ gán cho dân tộc Chăm có 10 khuyết tật bản thiếu nhằm hạ thấp nhân phẩm của họ. Chính đó là nguyên nhân mà Harak Champaka phải đưa Phú Trạ ra ánh sáng để phân tích thái độ vô trách nhiệm của ông ta.

b). Phú Trạ chê bai phụ nữ Chăm là những người đàn bà dâm dục, làm tình với bất cứ ai nếu cần (xem *Chân Dung Cát, một tác phẩm khiêu dâm và phỉ báng dân tộc Chăm* – <http://www.champaka.org/cgi-bin/viewitem.pl?335&phebinhsach>).

Tại quốc gia dân chủ và tự do, chỉ cần đăng quảng cáo một tấm ảnh ám chỉ giới đàn bà khiêu dâm, người ta phải đối phó với bao vấn đề trước pháp lý nhất là trước tổ chức của Phong Trào Quốc Tế Giải Phóng Phụ Nữ (MLF) ra đời vào năm 1970.

Hôm nay Phú Trạ gán cho phụ nữ Chăm là giới đàn bà dâm dục, thế thì ông ta đã quá đà rồi! Đây chính là nguyên nhân buộc Harak Champaka 42 phải yêu cầu ông ta chỉnh đốn lại thái độ phỉ báng này.

c). Phú Trạ cho rằng Muk Rija (người đàn bà, thủ vai múa trong lễ tục) làm tình với Ông Maduen trong rạp lễ Rija, trong lễ tục *ndih sua* (xem *Chân Dung Cát, Hội Nhà Văn, Hà Nội, 2006*)

Ndih sua là một lễ tục mang tính tín ngưỡng có từ lâu đời. Nó chưa hề để lại một dấu ấn thô thiển nào trong cộng đồng xã hội Chăm. *Ndih sua* là nghi lễ thoát tục, là lễ tẩy uế những vương bản của trần tục. Trong nghi lễ này, *Muk Rija* phủ thân mình bằng một tấm vải trắng nằm trước bàn lễ bên cạnh Ông *Kadhar* (tác giả gọi sai là Ông *Maduan*), tức là người ngồi bên kéo đàn nhị chủ trì buổi lễ. Sự việc lại diễn ra trước mắt quan khách và chủ gia trong rạp lễ. Đây là lễ tục thiêng liêng của cả dân tộc Chăm *Ahiér* và *Awal*. Thế nhưng Inrasara lại cho rằng *Ndih sua* là một nghi lễ dâm dục, có sự va chạm xác thịt: «da thịt đụng da thịt» để rồi phải xảy ra «tai nạn nghề nghiệp» và sau đó *Muk Rija* phải «mang bầu». Đây là lối suy diễn điên rồ và bệnh hoạn mà dân tộc Chăm không thể tha thứ cho Phú Trạ được.

Inrasara (Phú Trạ)

Có chăng Phú Trạng là người mang chứng bệnh dâm dục rồi từ đó Phú Trạng tự suy diễn rằng tất cả người Chăm từ đàn bà, phụ nữ, chức sắc và vua chúa Champa đều là những kẻ dâm dục như ông ta!

4). Phú Trạng mạ nhục vua Chế Mân và Po Rome là những kẻ “chơi gái” Việt để bán nhượng đất đai cho láng giềng (xem *Chân Dung Cát, Hội Nhà Văn, 2006*).

Nếu Phú Trạng thích “chơi gái” Việt để đổi chất gì đó, thì đó là quyền của Phú Trạng. Không phải vì thế, Phú Trạng lại gán cho vua chúa Champa là kẻ “chơi gái” Việt để bán đất đai. Đây là thái độ phỉ báng vua chúa và lịch sử Champa mà dân tộc Chăm không bao giờ tha thứ cho ông ta.

Đứng trên phương diện lịch sử mà phân tích, vua Chế Mân không “chơi bời” với bất cứ loại gái người Việt nào, ngoại trừ Huyền Trân Công Chúa và vua Po Rome với Ngọc Khoa, cũng là công chúa của nhà Nguyễn. Có chăng Phú Trạng muốn ám chỉ Huyền Trân và Ngọc Khoa công chúa của Việt Nam chỉ là gái điếm? Nếu như vậy, thì chúng tôi không có gì để bàn.

Tại Việt Nam hôm nay, Phú Trạng có dám hiên ngang cho rằng vua chúa Việt Nam chỉ là những người “chơi gái”? Cũng vì Phú Trạng quá tự cao tự đại cho rằng dân tộc Chăm hôm nay chỉ là những kẻ ngu đần không biết gì về yếu tố lịch sử Champa nên Phú Trạng mới tự do “tác yêu tác quái” như thế nào cũng được! Đây là một sai lầm to lớn.

Văn chương của Phú Trạng mà chúng tôi vừa đề cập chỉ là thể loại văn chương dơ bẩn, bỉ ổi và rất tồi tệ mà chỉ có Phú Trạng mới dám sử dụng để gán cho dân tộc Chăm và vua chúa Champa. Đây là thể loại văn chương có thể gây ra những vụ án lịch sử, kéo theo những cuộc bạo động chống lại thủ phạm tại các quốc gia có chủ quyền trên thế giới.

Giả sử rằng, dân tộc Chăm hôm nay có chủ quyền, chắc ông Phú Trạng phải tìm cách thoát thân trước pháp lý từ lâu rồi, chứ không thể sống yên trong thành phố Sài Gòn hay tung hoành đối thoại với trí thức Chăm và tổ chức Champaka như ông ta đang làm hôm nay.

Phú Trạng đừng quên rằng tại quốc gia tự do và dân chủ, chỉ cần một cụm từ có nội dung phỉ báng dân tộc hay tôn giáo có thể gây ra những điều đáng tiếc. Những vụ bạo động khủng khiếp đã từng xảy ra tại Nhật Bản, Trung Quốc, Mã Lai, Nam Dương, Úc Đại Lợi v.v. nơi có nhiều dân tộc bản địa, là những thí dụ điển hình. Và những vụ bạo động này cũng đã từng xảy ra trong xã hội Chăm dưới thời Đệ Nhị Cộng Hòa. Chính đó cũng là một bài học quý giá nhằm giúp Phú Trạng từ bỏ càng sớm càng tốt thái độ mạ nhục cả một tập thể dân tộc và vua chúa Champa.

Phú Trạng cũng cần phải học hỏi thêm về vụ án gần đây nhất đó là vào năm 2005, ông Harry Nicolaidis, một nhà văn Úc Đại Lợi chỉ viết vài câu trong cuốn tiểu thuyết có ý phê bình Hoàng Tử Thái Lan là «người kém học thức» so với những thành viên trong gia đình hoàng gia. Chỉ cần cụm từ ba chữ “kém học thức” vì vô tình, mà ông Harry Nicolaidis bị cảnh sát Thái Lan bắt ngay tại phi trường Bangkok nhân dịp ông này sang viếng thăm Thái Lan và tống vào trại giam về tội «mạ nhục và chê bai» người khác.

Harry Nicolaidis cũng là một nhà văn và thơ. Phú Trạng, cũng là nhà văn và thơ, chính vì thế nên lấy thí dụ của ông ta để làm một bài học đáng giá để thấy cái giá phải trả của thái độ trịch thượng và kiêu ngạo, làm phiền hà đến dân tộc Chăm.

Trước biến cố này, tổ chức Champaka đã mấy lần yêu cầu Phú Trạng phải đính chính lời nói của ông ta để phục hồi lại danh dự cho dân tộc Chăm và thanh danh của vua chúa Champa, nhưng Phú Trạng đã ngoan cố từ chối.

Không đứng ra xin lỗi trước dân tộc Chăm, ông Phú Trạng còn ngạo nghễ dùng ngòi bút viết bài cho rằng Harak Champaka, cơ quan thông tin và nghị luận của người Chăm tại hải ngoại là tổ

chức chỉ biết “phê phán hay bôi mớ” (xem Web www.inrasara.com, tháng 5 năm 2010).

Cũng cần cho Phú Trạm biết rằng, Champaka không có thì giờ “bôi mớ” ông Phú Trạm, nhưng Champaka lúc nào cũng có thì giờ để đưa Phú Trạm ra ánh sáng về tội mạ nhục dân tộc Chăm và vua chúa Champa cho tới khi nào Phú Trạm phải bồi thường lại danh dự cho dân tộc Chăm và vua chúa Champa. Đây không phải là lời hăm dọa mà là lời cảnh cáo, vì Champaka không có quyền lực và súng đạn để hăm dọa người khác mà chỉ có trí tuệ để phán xét bất cứ ai chà đạp lên danh dự và quyền lợi của dân tộc này.

*

Harak Champaka 42 đã phản đối Phú Trạm về tội vu khống cho dân tộc Chăm và chê bai vua chúa Champa. Tại sao Phú Trạm không trả lời trực tiếp cho câu hỏi này để giải thích cho bà con Chăm biết tại sao ông ta lại hành động như vậy, nhân danh gì và thái độ này mang tính chất vô tình hay cố ý?

Thay vì trả lời nghiêm túc cho câu hỏi, Phú Trạm lại huyênh hoang kết tội Harak Champaka “bôi mớ” ông ta và chê bai Harak Champaka là tờ thông tin nghị luận chỉ biết viết những vấn đề “tào lao” không đáng để đọc. Chính vì thế, chỉ cần thấy tên Champaka, ông Phú Trạm xóa bỏ ngay vào “thùng rác”. Lời tuyên bố này chứng minh rằng Phú Trạm chỉ xem dân tộc Chăm, phụ nữ Chăm, Muk Rija Chăm và vua chúa Champa chỉ là những người chuyên sống trong “thùng rác” không đáng để đứng ra xin lỗi.

Đây là bài viết của ông Phú Trạm trong web www.inrasara.com vào tháng 5 này mà chúng tôi xin đăng nguyên văn để dân tộc Chăm hôm nay đánh giá thế nào thái độ “kiêu ngạo và trịch thượng” của một trí thức Chăm muốn dùng ngòi bút để mạ nhục bất cứ ai, dù đó là dân tộc Chăm hay vua chúa Champa đi nữa.

Quan điểm của Inrasara về Champaka & các Thư điện tử...

(1. Tối 18-5, tập tin Champaka 42 hiện ra trong Inbox, tôi xóa nó đi. (Sáng 19-5, bạn T có forward CPK số 42 và viết: “Bạn đọc đi, rồi trả lời”. — Thôi, bạn miễn cho mình đi!(Buổi trưa cùng ngày, anh D cũng forward tập tin đó và viết: “Lần này họ lại ưu ái Inrasara nữa đấy”. — Dạ, cảm ơn anh.(Chiều: anh Tr. từ Phan Rang nhắn tin: “Có đọc CPK 42 chưa?”. — Chưa, và không đọc anh à!(Cuối cùng, sáng 20-5, CML. chat: “Anh không đọc nhưng nên lướt qua để biết, có hình ảnh đó!”(Rồi sẽ còn bao nhiêu nữa?))

2. Nay xin bà con và bạn đọc cho Inrasara nói lên quan điểm của mình một lần cho trót.(Tôi không đọc CPK từ số 4 (số này anh bạn photo tặng tôi, khuyên tôi nên nói lại về Ariya Glong Anak). Cũng như không đọc Harak CPK và nhiều tạp chí khác nữa. Không phải tôi xem thường người anh em như một bạn đọc phản hồi mà vì 3 lý do:(- Nó không có gì để đọc. Tôi vốn theo dõi 20 loại tạp chí triết học và văn học trên thế giới, nay tôi chỉ còn đọc thường xuyên 4 loại, 5 loại nữa chỉ thi thoảng lướt qua. Chuyện rất bình thường.(- Còn có bà con bảo “nó” chứ Sara đây, đọc để viết trao đổi đi. Tôi nói — không! Vì tôi không muốn tự biến mình thành thứ phản ứng, để ai cũng có thể giết đây. Còn trao đổi để tự vệ ư? Tại sao lại phải vậy chứ??? Sau bài “Đỉnh chính Champaka” đăng website Inrasara.com năm 2007, chủ yếu để mình giải giúp bà con Chăm, tôi không muốn nhắc đến CPK nữa().(- Cuối cùng, khi không có gì trong đó để đọc, khi không muốn mình trở thành thứ phản ứng, thì đọc rất mất thời giờ.(Còn chuyện họ phê phán hay bôi mớ cá nhân Inrasara thì không vấn đề gì đâu. Nói đùa: Nếu làm như vậy giải quyết khâu oai cho ai đó hay làm cho sinh thể nào đó thích thú thì tôi cũng có ích cho nhân loại rồi!*

3. Với các bức thư nặc danh hay kí tên thật nhưng chỉ chăm chăm vào bôi mớ với chữ rửa nhau thì tôi tuyệt không đọc. Dù thư đó có hay hoặc có lý đến đâu chẳng nữa. Vào năm 2007-08, bạn

bè bà con forward và khuyên tôi đọc, nên tôi có lướt qua chút đỉnh, nay thì tuyệt đối không!

4. Hỏi, từ nay trở đi Sara có vĩnh viễn không đọc?(Tôi nói với một người bạn: Bạn cứ lưu chúng đi, 6-7 năm sau mình sẽ lướt qua một lần và viết thêm một "ĐÍNH CHÍNH" nữa. Là xong.

5. Dĩ nhiên với bạn bè, bà con nào muốn phản ứng hay viết phản hồi, thì tôi không í kiến.

Nói lên quan điểm này rõ ràng như thế, tôi mong cho bà con biết là xin đừng hỏi tôi về CPK, về thư nặc danh nữa. Cũng đừng nên forward cho tôi mấy files đó nữa.(Xin cảm ơn. (Tadhwa mik wa adei xa-ai kajap karo thuk siam!). Inrasara

Anakhan Champa

Bản Tin Champa

Thực hiện bởi

Harak Champaka

Chủ biên : Abd. Karim

56 Square des Bauves, 95140 Garges les Gonesse, France

champaka1999@aol.com, champaka@club-internet.fr, www.champaka.org

Qui Chế

Anakhan Champa (Bản Tin Champa) do Harak Champaka thực hiện là bản tin dành riêng cho độc giả người Chăm trong và ngoài nước.

Mục tiêu của Anakhan Champa là chuyển tải nhanh chóng đến độc giả những sự cố vừa mới xảy ra trong không gian của xã hội Chăm và còn là diễn đàn ngôn luận nhằm giúp độc giả người Chăm có cơ hội để trao đổi quan điểm, phát biểu ý kiến hay trình bày những thắc mắc liên quan đến bối cảnh xã hội Chăm hôm nay, phù hợp với qui chế của quyền tự do ngôn luận mà luật pháp đã ban hành, tức là ngăn cấm mọi hành động nhằm vu khống, lăng nhục hay bòn đến đời tư người khác.

Các cơ quan ngôn luận trên thế giới có quyền đăng tải lại những hình ảnh và bài viết đã ấn hành trong Anakhan Champa mà không cần xin phép, chỉ cần ghi nguồn tư liệu: Anakhan Champa.

Thư từ, bài vở gửi về xin ghi rõ xuất xứ.
Nếu gửi qua email xin dùng dạng Unicode

